

සංයුත්තනිකායො> සළායතනවග්ගො> සළායතනසංයුත්තං> අනිච්චවග්ගො

1. අනිච්ච වර්ගය

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස

ඒ භාග්‍යවත් අභීත් සම්මාසම්බුදුරජාණන් වහන්සේට නමස්කාර වේවා.

1. 1. 1.

1. 1. 1.

අප්ඤ්ඤානිච්චසුත්තං

අප්ඤ්ඤානිච්ච සූත්‍රය

1. එවං මෙ සුතං. එකං සමයං භගවා සාවකීයං විහරති ජෙනවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තත්‍ර ඛො භගවා භික්ඛූ ආමන්තෙසි “භික්ඛවො”ති. “භදන්තෙ”ති තෙ භික්ඛූ භගවතො පච්චස්සොසුං. භගවා එතදවොච:

1. මා විසින් මෙසේ අසන ලදි. එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත්නුවර සමීපයෙහි ජේතවන නම් වූ අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩවසන සේක. එහි දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ‘මහණෙනි’යි හිඤ්ඤන් ඇමතු සේක. ඒ හිඤ්ඤු වහන්සැ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් ඇස්වූහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තෙල වදාළ සේක:

චක්ඛුං භික්ඛවෙ අනිච්චං. යදනිච්චං තං දුක්ඛං, යං දුක්ඛං තදනත්තා. යදනත්තා තං ‘නෙතං මම, නෙසො’භමස්මි, න මෙ’සො අත්තා’ති එවමෙතං යථාභූතං සම්මප්පඤ්ඤාය දට්ඨබ්බං.

මහණෙනි, ඇස අනිත්‍ය ය, යමෙක් අනිත්‍ය වේ නම් එය දුක් වෙයි. යමෙක් දුක් වේ නම් එය අනාත්ම වෙයි. යමෙක් අනාත්ම වේ නම් එය “තෙලෙ මාගේ නො වෙයි, තෙලෙ මම නො වෙමි, තෙලෙ මාගේ ආත්මය නො වේ” ය යි මෙසේ තෙලෙ ඇති සැටියෙන් මනානුවණින් දැක්ක යුතු ය.

සොතං අනිච්චං. යදනිච්චං තං දුක්ඛං, යං දුක්ඛං තදනත්තා. යදනත්තා තං ‘නෙතං මම, නෙසො’භමස්මි, න මෙසො අත්තා’ති එවමෙතං යථාභූතං සම්මප්පඤ්ඤාය දට්ඨබ්බං.

කත අනිත්‍ය ය, යමෙක් අනිත්‍ය වේ නම් එය දුක් වෙයි. යමෙක් දුක් වේ නම් එය අනාත්ම ය, යමෙක් අනාත්ම වේ නම් එය “තෙලෙ මාගේ නො වෙයි, තෙලෙ මම නො වෙමි, තෙලෙ මාගේ ආත්මය නො වේ” යි මෙසේ තෙලෙ ඇති සැටියෙන් මනානුවණින් දැක්ක යුතු ය.

සානං අනිච්චං. යදනිච්චං තං දුක්ඛං, යං දුක්ඛං තදනත්තා. යදනත්තා තං ‘නෙතං මම, නෙසො’භමස්මි, න මෙසො අත්තා’ති එවමෙතං යථාභූතං සම්මප්පඤ්ඤාය දට්ඨබ්බං.

නැහැය අනිත්‍ය ය, යමෙක් අනිත්‍ය වේ නම් එය දුක් වෙයි. යමෙක් දුක් වේ නම් එය අනාත්ම ය. යමෙක් අනාත්ම වේ නම් එය “තෙලෙ මාගේ නො වෙයි. තෙලෙ මම නො වෙමි. තෙලෙ මාගේ ආත්මය නො වේ” යි මෙසේ තෙලෙ ඇති සැටියෙන් මනා නුවණින් දැක්ක යුතු යි.

ජීවිත අනිවිච්චා. යදනිවිච්චං තං දුක්ඛං, යං දුක්ඛං තදනත්තා. යදනත්තා තං ‘නෙතං මම, නෙසො’භමස්මි, න මෙසො අත්තා’ති එවමෙතං යථාභූතං සම්මප්පඤ්ඤාය දට්ඨබ්බං.

දිව අනිත්‍ය ය, යමෙක් අනිත්‍ය වේ නම් එය දුක් වෙයි. යමෙක් දුක් වේ නම් එය අනාත්ම ය. යමෙක් අනාත්ම වේ නම් එය “තෙලෙ මාගේ නො වෙයි. තෙලෙ මම නො වෙමි, තෙලෙ මාගේ ආත්මය නො වේ” යි මෙසේ තෙලෙ ඇති සැටියෙන් මනානුවණින් දැක්ක යුතු ය.

කායො අනිවිච්චො. යදනිවිච්චං තං දුක්ඛං, යං දුක්ඛං තදනත්තා. යදනත්තා තං ‘නෙතං මම, නෙසො’භමස්මි, න මෙසො අත්තා’ති එවමෙතං යථාභූතං සම්මප්පඤ්ඤාය දට්ඨබ්බං.

කය අනිත්‍ය ය, යමෙක් අනිත්‍ය නම් එය දුක් වෙයි, යමෙක් දුක් වේ නම් එය අනාත්ම ය, යමෙක් අනාත්ම වේ නම් එය “තෙලෙ මාගේ නො වෙයි, තෙලෙ මම නො වෙමි, තෙලෙ මාගේ ආත්මය නො වේ” යි මෙසේ තෙලෙ ඇති සැටියෙන් මනානුවණින් දැක්ක යුතු ය.

මනො අනිවිච්චො. යදනිවිච්චං තං දුක්ඛං, යං දුක්ඛං තදනත්තා. යදනත්තා තං ‘නෙතං මම, නෙසො’භමස්මි, න මෙසො අත්තා’ති එවමෙතං යථාභූතං සම්මප්පඤ්ඤාය දට්ඨබ්බං.

මනස අනිත්‍ය ය, යමෙක් අනිත්‍ය වේ නම් එය දුක් වෙයි. යමෙක් දුක් වේ නම් එය අනාත්ම ය, යමෙක් අනාත්ම වේ නම් එය “තෙලෙ මාගේ නො වෙයි, තෙලෙ මම නො වෙමි, තෙලෙ මාගේ ආත්මය නො වේ” යි මෙසේ තෙලෙ ඇති සැටියෙන් මනානුවණින් දැක්ක යුතු ය.

එවං පස්සං භික්ඛවෙ, සුතවා අරියසාවකො චක්ඛුස්මිම්පි නිබ්බිඤ්ඤා, සොතස්මිම්පි නිබ්බිඤ්ඤා, සානස්මිම්පි නිබ්බිඤ්ඤා, ජීවිතායපි නිබ්බිඤ්ඤා, කායස්මිම්පි නිබ්බිඤ්ඤා, මනස්මිම්පි නිබ්බිඤ්ඤා. නිබ්බිඤ්ඤං විරජ්ජති, විරාගා විමුච්චති, විමුක්තස්මිං විමුක්තමිති ඤාණං භොති. ‘බිණා ජාති, වුසිතං බ්‍රහ්මචරියං, කතං කරණියං, නාපරං ඉත්තන්තායා’ති පජානාතීති.

මහණෙනි, මෙසේ දක්නා බහුශ්‍රුත ආයඤ්ඤාවක ඇසෙහි දු කලකිරෙයි. කනෙහි දු කලකිරෙයි. නැහැයෙහි දු කලකිරෙයි. දිවෙහි දු කලකිරෙයි. කයෙහි දු කලකිරෙයි. සිතෙහි දු කලකිරෙයි. (හේ) කලකිරෙන්නේ විරක්ත වෙයි. විරාග හේතුයෙන් (සසරින්) විමුක්ත වෙයි. විමුක්ත වත් මැ ‘විමුක්ත’ යැ යන ඥානය උදාවෙයි, උත්පත්තිය ක්ෂීණ වියැ. බඹසර වැසැ නිමවන ලද. කරණි කරන ලද. මේ රහත්බව පිණිස කළයුතු අනෙක් කිසෙක් නැතැ යි නුවණින් දනියි.

1. 1. 2.

1. 1. 2.

අප්ඤ්ඤාත්තදුක්ඛසුත්තං

අප්ඤ්ඤාත්තදුක්ඛ සූත්‍රය

2. සාවකීයං—

2. සැවැත්නුවර—

චක්ඛුං භික්ඛවෙ දුක්ඛං. යං දුක්ඛං තදනත්තා, යදනත්තා තං “නෙතං මම, නෙසො’භමස්මි, න මෙසො අත්තා”ති එවමෙතං යථාභූතං සම්මප්පඤ්ඤාය දට්ඨබ්බං.

මහණෙනි, ඇස දුක් වෙයි, යමෙක් දුක්වේ නම් එය අනාත්ම ය, යමෙක් අනාත්ම වේ නම් එය “තෙලෙ මාගේ නො වෙයි, තෙලෙ මම නො වෙමි, තෙලෙ මාගේ ආත්මය නො වේ” යි මෙසේ තෙලෙ ඇති සැටියෙන් මනානුවණින් දැක්ක යුතු ය.

සොනං දුක්ඛං -පෙ- සානං දුක්ඛං -පෙ- ජීව්හා දුක්ඛා -පෙ- කායො දුක්ඛො -පෙ- මනො දුක්ඛො. යං දුක්ඛං යදනත්තා, යදනත්තා තං “නෙතං මම, නෙසො’හමස්මි, න මෙසො අත්තා”ති එවමෙනං යථාභූතං සම්මප්පඤ්ඤාය දට්ඨබ්බං.

කන දුක් ය, ... නැහැය දුක් ය, ... දිව දුක් ය ... කය දුක් ය ... සිත දුක් ය, යමෙක් දුක් වේ නම් එය අනාත්ම ය. යමෙක් අනාත්ම වේ නම් එය “තෙලෙ මාගේ නො වෙයි, තෙලෙ මම නො වෙමි, තෙලෙ මාගේ ආත්මය නො වේ” යි මෙසේ තෙලෙ ඇති සැටියෙන් මනානුවණින් දැක්ක යුතු ය.

එවං පස්සං -පෙ- නාපරං ඉක්ඛන්තායාති පජානාතීති.

මෙසේ දක්නේ ... මේ රහත් බව පිණිස අනෙකෙක් නැති යි දැනගනී යි.

1. 1. 3.

1. 1. 3.

අප්ඤ්ඤානන්තසුත්තං

අප්ඤ්ඤානන්ත සූත්‍රය

3. සාවතීයං—

3. සැවැත්නුවර—

චක්ඛුං භික්ඛවෙ, අනත්තා. යදනත්තා තං “නෙතං මම, නෙසො’හමස්මි, න මෙසො අත්තා”ති එවමෙනං යථාභූතං සම්මප්පඤ්ඤාය දට්ඨබ්බං.

මහණෙනි, ඇස අනාත්ම ය, යමෙක් අනාත්ම වේ නම් එය “තෙලෙ මාගේ නො වෙයි. තෙලෙ මම නො වෙමි. තෙලෙ මාගේ ආත්මය නො වේ” යි මෙසේ තෙලෙ ඇති සැටියෙන් මනානුවණින් දැක්ක යුතු ය.

සොනං අනත්තා -පෙ- සානං අනත්තා -පෙ- ජීව්හා අනත්තා -පෙ- කායො අනත්තා -පෙ- මනො අනත්තා. යදනත්තා තං ‘නෙතං මම, නෙසො’හමස්මි, න මෙසො අත්තා’ති එවමෙනං යථාභූතං සම්මප්පඤ්ඤාය දට්ඨබ්බං.

කන අනාත්ම ය ... නැහැය අනාත්ම ය ... දිව අනාත්ම ය ... කය අනාත්ම ය ... මනස අනාත්ම ය, යමෙක් අනාත්ම නම් එය “තෙලෙ මාගේ නො වෙයි. තෙලෙ මම නො වෙයි. තෙලෙ මාගේ ආත්මය නො වේ” යි මෙසේ තෙලෙ ඇති සැටියෙන් මනානුවණින් දැක්ක යුතු ය.

එවං පස්සං -පෙ- නාපරං ඉක්ඛන්තායා’ති පජානාතීති.

මෙසේ දක්නේ ... මේ රහත් බව පිණිස අනෙකෙක් නැතැ යි දැන ගනී යි.

1. 1. 4.

1. 1. 4.

බාහිරානිව්වසුත්තං

බාහිරානිව්ව සූත්‍රය

4. සාවකීයං—

4. සැවැත්තුවර—

රූපං භික්ඛවෙ, අනිව්වං. යදනිව්වං තං දුක්ඛං, යං දුක්ඛං තදනත්තා. යදනත්තා තං ‘නෙතං මම, නෙසො’භමස්මි, න මෙසො අත්තා’ති එවමෙනං යථාභූතං සම්මප්පඤ්ඤාය දට්ඨබ්බං.

මහණෙනි, රූපය අනිත්‍ය ය, යමෙක් අනිත්‍යවේ නම් එය දුක් වෙයි, යමෙක් දුක් වේ නම් එය අනාත්ම ය, යමෙක් අනාත්ම වේ නම් එය “තෙලෙ මාගේ නො වෙයි. තෙලෙ මම නො වෙමි, තෙලෙ මාගේ ආත්මය නො වේ” යි මෙසේ තෙලෙ ඇති සැටියෙන් මනානුවණින් දැක්ක යුතු ය.

සද්දා -පෙ- ගඤා -පෙ- රසා -පෙ- ඵොට්ඨබ්බා -පෙ- ධම්මා අනිව්වා. යදනිව්වං තං දුක්ඛං, යං දුක්ඛං තදනත්තා. යදනත්තා තං ‘නෙතං මම, නෙසො’භමස්මි, න මෙසො අත්තා’ති එවමෙනං යථාභූතං සම්මප්පඤ්ඤාය දට්ඨබ්බං.

සද ... ගද ... රස ... පහස් ... දහම් අනිස ය, යමෙක් අනිස වේ නම් එය දුක් ය, යමෙක් දුක් වේ නම් එය අනත් ය, යමෙක් අනත් වේ නම් එය “මෙ මාගේ නො වෙයි, මෙ මම නො වෙමි, මෙ මාගේ ආත්මය නො වේ” යි මෙසේ මෙය තතුසේ මනානුවණින් දැක්ක යුතුයි.

එවං පස්සං භික්ඛවෙ, සුතවා අරියසාවකො රූපෙසුපි නිබ්බිඤ්ඤා, සද්දෙසුපි නිබ්බිඤ්ඤා, ගඤ්ඤාපි නිබ්බිඤ්ඤා, රසෙසුපි නිබ්බිඤ්ඤා, ඵොට්ඨබ්බෙසුපි නිබ්බිඤ්ඤා, ධම්මෙසුපි නිබ්බිඤ්ඤා. නිබ්බිඤ්ඤා විරජ්ජති, විරාගා විමුච්චති, විමුත්තස්මිං විමුත්තමිති ඤාණං හොති. ‘බිණා ජාති, වුසිතං බ්‍රහ්මචරියං, කතං කරණියං, නාපරං ඉක්කමායා’ති පජානාතීති.

මහණෙනි, මෙසේ දක්නා බහුශ්‍රුත අරීසවු රූපයෙහි දු කලකිරෙයි, ශබ්දයෙහි දු කලකිරෙයි, ගඳෙහි දු කලකිරෙයි, රසෙහි දු කලකිරෙයි, පහස්හි දු කලකිරෙයි, දහමිහි දු කලකිරෙයි, කලකිරෙන්නේ නො ඇලෙයි. නො ඇල්මෙන් සසරින් මිඳෙයි. මිදුණු කල්හි ‘මිදිණැ’යි දැනීම වෙයි. ජාතිය ක්ෂීණ විය, බ්‍රහ්මචර වැස නිමවන ලද. කටයුතු කරන ලද. මේ රහත් බව පිණිස අනෙකෙක් නැතැ”යි දැනගනී යි.

1. 1. 5.

1. 1. 5.

බාහිරදුක්ඛසුත්තං

බාහිරදුක්ඛ සූත්‍රය

5. සාවකීයං—

5. සැවැත්තුවර—

රූපා හික්බවෙ, දුක්බා. යං දුක්බං තදනත්තා, යදනත්තා තං ‘නෙතං මම, නෙසො’භමස්මි, න මෙසො අත්තා’ති, එවමෙනං යථාභූතං සම්මජ්ජඤ්ඤාය දට්ඨබ්බං.

මහණෙනි, රූ දුක් ය, යමෙක් දුක් වේ නම් එය අනත් ය, යමෙක් අනත් වේ නම් එය “මෙ මාගේ නො වෙයි මෙ මම නො වෙමි. මෙ මාගේ ආත්මය නො වේ”යි මෙසේ මෙය තතුසේ මනා නුවණින් දැක්ක යුතු යි.

සද්දා -පෙ- ගක්ඛා -පෙ- රසා -පෙ- ඵොට්ඨබ්බා -පෙ- ධම්මා දුක්බා. යං දුක්බං තදනත්තා. යදනත්තා තං ‘නෙතං මම, නෙසො’භමස්මි, න මෙසො අත්තා’ති එවමෙනං යථාභූතං සම්මජ්ජඤ්ඤාය දට්ඨබ්බං. එවං පස්සං -පෙ- නාපරං ඉක්ඛන්තායාති පජානාතීති.

සද ගද ... පහස් ... දහම් දුක් ය, යමෙක් දුක් වේ නම් එය අනත් ය, යමෙක් අනත් වේ නම් එය “මෙ මාගේ නො වෙයි, මේ මම නො වෙමි, මේ මාගේ ආත්මය නො වේ” යි මෙසේ මෙය තතුසේ මනානුවණින් දැක්ක යුතු යි. මෙසේ දක්නේ ... මේ රහත් බව පිණිස අනෙකෙක් නැතැ යි දැනගනි යි.

1. 1. 6.

1. 1. 6.

බාහිරානත්තසුත්තං

බාහිරානත්ත සූත්‍රය

6. සාවතීයං—

6. සැවැත්නුවර—

රූපා හික්බවෙ, අනත්තා. යදනත්තා තං ‘නෙතං මම, නෙසො’භමස්මි, න මෙසො අත්තා’ති එවමෙනං යථාභූතං සම්මජ්ජඤ්ඤාය දට්ඨබ්බං.

මහණෙනි, රූ අනත් ය, යමෙක් අනත් වේ නම් එය ‘මෙ මාගේ නො වෙයි, මේ මම නො වෙමි, මේ මාගේ ආත්මය නො වේ’යි මෙසේ මෙය තතුසේ මනානුවණින් දැක්ක යුතුයි.

සද්දා -පෙ- ගක්ඛා -පෙ- රසා -පෙ- ඵොට්ඨබ්බා -පෙ- ධම්මා අනත්තා. යදනත්තා තං ‘නෙතං මම, නෙසො’භමස්මි, න මෙසො අත්තා’ති එවමෙනං යථාභූතං සම්මජ්ජඤ්ඤාය දට්ඨබ්බං.

සද ... ගද ... රස ... පහස් ... දහම් අනත් ය, යමක් අනත් වේ නම් එය ‘මේ මාගේ නො වෙයි, මේ මම නො වෙමි, මේ මාගේ ආත්මය නො වේ’යි මෙසේ මෙය තතුසේ මනානුවණින් දැක්ක යුතු යි.

එවං පස්සං -පෙ- නාපරං ඉක්ඛන්තායාති පජානාතීති.

මෙසේ දක්නේ ... මේ රහත් බව පිණිස අනෙකෙක් නැති යි දැනගනි යි.

1. 1. 7.

1. 1. 7.

දුතිය අජ්ඣත්තානිච්චසුත්තං

දුතිය අජ්ඣත්තානිච්ච සූත්‍රය

7. සාවකිය—

7. සැවැත්තුවර—

චක්ඛුං භික්ඛවෙ, අනිච්චං අතීතානාගතං, කො පන වාදො පච්චුප්පන්තස්ස, එවං පස්සං භික්ඛවෙ, සුතවා අරියසාවකො අතීතස්මිං1 චක්ඛුස්මිං අනපෙබ්බො2 හොති. අනාගතං චක්ඛුං නාභිනාදති, පච්චුප්පන්තස්ස චක්ඛුස්ස නිබ්බිදාය විරාගාය නිරොධාය පටිපන්නො හොති.

මහණෙනි, අතීත වූ ද, අනාගත වූ ද ඇස අනිස ය. පවත්නා රූපය පිළිබඳ ව කිනම් කථාවෙක් ද, මහණෙනි, මෙසේ දක්නා බහුශ්‍රුත අරියවූ ඉකුත් ඇසෙහිත් නිරපේක්ෂ වෙයි. අනාගත ඇස නො පතයි. පවත්නා ඇස පිළිබඳ ව නිර්වේදය පිණිස නො ඇල්ම පිණිස නිරෝධය පිණිස පිළිපන්නේ වෙයි.

සොතං අනිච්චං -පෙ- ඝාතං අනිච්චං -පෙ- ජීවිහා අනිච්චා අතීතානාගතා. කො පන වාදො පච්චුප්පන්තාය, එවං පස්සං භික්ඛවෙ, සුතවා අරියසාවකො අතීතාය ජීවිහාය අනපෙබ්බො හොති, අනාගතං ජීවිහං නාභිනාදති, පච්චුප්පන්තාය ජීවිහාය නිබ්බිදාය විරාගාය නිරොධාය පටිපන්නො හොති.

කත අනිස ය ... නැහැය අනිස ය ... ඉකුත් වූ ද නො පැමිණියා වූ ද දිව අනිස ය, පවත්නා දිව පිළිබඳ ව කිනම් කථාවෙක් ද, මහණෙනි, මෙසේ දක්නා බහුශ්‍රුත අරියවූ ඉකුත් දිවෙහි නිරපේක්ෂ වෙයි. අනාගත වූ දිව නො පතයි. පවත්නා දිවෙහි කලකිරීම පිණිස නො ඇල්ම පිණිස නිරෝධය පිණිස පිළිපන්නේ වෙයි.

කායො අනිච්චො -පෙ- මනො අනිච්චො අතීතානාගතො, කො පන වාදො පච්චුප්පන්තස්ස, එවං පස්සං භික්ඛවෙ, සුතවා අරියසාවකො අතීතස්මිං මනස්මිං අනපෙබ්බො හොති, අනාගතං මනං නාභිනාදති, පච්චුප්පන්තස්ස මනස්ස නිබ්බිදාය විරාගාය නිරොධාය පටිපන්නො හොති.

කය අනිස ය ... ඉකුත් වූ ද නො පැමිණියා වූ ද මනස අනිස ය. වතීමාන මනසෙහි කිනම් කථා යැ, මහණෙනි, මෙසේ දක්නා බහුශ්‍රුත අරියවූ අතීත මනසෙහි නිරපේක්ෂ වෙයි. අනාගත මනස නො පතයි. වතීමාන මනසෙහි කලකිරීම පිණිස නො ඇල්ම පිණිස නිරෝධය පිණිස පිළිපන්නේ වෙයි.

1. 1. 8.

1. 1. 8.

දුතිය අප්ඤ්ඤානදුක්ඛසුත්තං

දුතිය අප්ඤ්ඤානදුක්ඛ සූත්‍රය

8. සාවකිය—

8. සැවැත්තුවර—

චක්ඛුං භික්ඛවෙ, දුක්ඛං අතීතානාගතං. කො පන වාදො පච්චුප්පන්තස්ස. එවං පස්සං භික්ඛවෙ, සුතවා අරියසාවකො අතීතස්මිං චක්ඛුස්මිං අනපෙබ්බො හොති, අනාගතං චක්ඛුං නාභිනාදති, පච්චුප්පන්තස්ස චක්ඛුස්ස නිබ්බිදාය විරාගාය නිරොධාය පටිපන්නො හොති -පෙ- මනො දුක්ඛො අතීතානාගතො, කො පන වාදො පච්චුප්පන්තස්ස. එවං පස්සං භික්ඛවෙ සුතවා අරියසාවකො අතීතස්මිං මනස්මිං අනපෙබ්බො හොති, අනාගතං මනං නාභිනාදති, පච්චුප්පන්තස්ස මනස්ස නිබ්බිදාය විරාගාය නිරොධාය පටිපන්නො හොති.

මහණෙනි, අතීත වූ ද, අනාගත වූ ද, ඇස දුක් ය. පවත්නා ඇසෙහි කිනම් කථාවෙක් ද, මහණෙනි, මෙසේ දක්නා ශ්‍රැතවත් අරියවූ අතීත වූ ඇසෙහි නිරපේක්ෂ වෙයි. අනාගත වූ ඇස නො පතයි. පවත්නා ඇසෙහි කලකිරීම පිණිස නො ඇල්ම පිණිස නිරෝධය පිණිස පිළිපන්නේ වෙයි ... අතීතානාගත මනස දුක් ය. පවත්නා මනසෙහි කවර කථා යැ, මහණෙනි, මෙසේ දක්නා ශ්‍රැතවත් අරියවූ අතීත මනසෙහි නිරපේක්ෂ වෙයි. අනාගත වූ මනස නො පතයි. පවත්නා මනසෙහි කලකිරීමට නො ඇල්මට නිරෝධයට පිළිපන්නේ වෙයි.

1. 1. 9.

1. 1. 9.

දුතිය අප්ඤ්ඤානන්ත සුත්තං

දුතිය අප්ඤ්ඤානන්ත සූත්‍රය

9. සාවකීයං—

9. සැවැත්තුවර—

චක්ඛුං භික්ඛවෙ, අනත්තා අතීතානාගතං. කො පන වාදො පච්චුප්පන්නස්ස. එවං පස්සං භික්ඛවෙ, සුතවා අරියසාවකො අතීතස්මිං චක්ඛුස්මිං අනපෙබ්බො භොති. අනාගතං චක්ඛුං නාභිනාදුති. පච්චුප්පන්නස්ස චක්ඛුස්ස නිබ්බිදාය විරාගාය නිරොධාය පටිපන්නො භොති. සොතං අනත්තා අතීතානාගතං. කො පන වාදො පච්චුප්පන්නස්ස -පෙ- සානං අනත්තා අතීතානාගතං. කො පන වාදො පච්චුප්පන්නස්ස -පෙ- ඡ්විහා අනත්තා අතීතානාගතා. කො පන වාදො පච්චුප්පන්නාය. -පෙ- පටිපන්නො භොති. මනො අනත්තා අතීතානාගතො කො පන වාදො පච්චුප්පන්නස්ස, එවං පස්සං භික්ඛවෙ සුතවා අරියසාවකො අතීතස්මිං මනස්මිං අනපෙබ්බො භොති, අනාගතං මනං නාභිනාදුති, පච්චුප්පන්නස්ස මනස්ස නිබ්බිදාය විරාගාය නිරොධාය පටිපන්නො භොතීති.

මහණෙනි, අතීතානාගත වූ ඇස අනත් ය. පවත්නා ඇසෙහි කිනම් කථා ද, මහණෙනි, මෙසේ දක්නා බහුශ්‍රුත අරියවූ අතීත වූ ඇසෙහි නිරපේක්ෂ වෙයි. අනාගත වූ ඇස නො පතයි. පවත්නා ඇසෙහි කලකිරීම පිණිස නො ඇල්ම පිණිස නිරෝධය පිණිස පිළිපන්නේ වෙයි. කන අනත් ය. පවත්නා කනෙහි කවර කථාවෙක් ද ... අතීතානාගත වූ නැහැය අනත් ය, පවත්නා නැහැයෙහි කවර කථා යැ ... අතීතානාගත වූ දිව අනත් ය. පවත්නා දිවෙහි කවර කථා යැ ... පිළිපන්නේ වෙයි. අතීතානාගත වූ මනස අනත් ය. පවත්නා මනසෙහි කවර කථා යැ මහණෙනි, මෙසේ දක්නා බහුශ්‍රුත අරියවූ අතීත වූ මනසෙහි නිරපේක්ෂ වෙයි. අනාගත වූ මනස නො පතයි. පවත්නා මනසෙහි කලකිරීම පිණිස නො ඇල්ම පිණිස නිරෝධය පිණිස පිළිපන්නේ වෙයි.

1. 1. 10.

1. 1. 10.

දුතිය ඛානිරානිච්චසුත්තං

දුතිය ඛානිරානිච්ච සූත්‍රය

10. සාවකීයං—

10. සැවැත්තුවර—

රූපා භික්ඛවෙ, අනිච්චා අතීතානාගතා. කො පන වාදො පච්චුප්පන්නානං, එවං පස්සං භික්ඛවෙ, සුතවා අරියසාවකො අතීතෙසු රූපෙසු අනපෙබ්බො භොති, අනාගතෙ රූපෙ නාහිනඤ්ඤි, පච්චුප්පන්නානං රූපානං නිබ්බිදාය විරාගාය නිරොධාය පටිපන්නො භොති. සද්දා -පෙ- ගඤ්ඤා -පෙ- රසා -පෙ- ඵොට්ඨබ්බා -පෙ- ධම්මා අනිච්චා අතීතානාගතා. කො පන වාදො පච්චුප්පන්නානං, එවං පස්සං භික්ඛවෙ, සුතවා අරියසාවකො අතීතෙසු ධම්මෙසු අනපෙබ්බො භොති, අනාගතෙ ධම්මෙ නාහිනඤ්ඤි, පච්චුප්පන්නානං ධම්මානං නිබ්බිදාය විරාගාය නිරොධාය පටිපන්නො භොතිති.

මහණෙනි, අතීතානාගතවූ රූප අනිසය. පවත්නා රූප පිළිබඳ ව කිනම් කාලා ද. මහණෙනි, මෙසේ දක්නා බහුශ්‍රුත අරීසවු අතීත රූපයෙහි නිරූපණය වෙයි. අනාගත රූප නො පතයි. පවත්නා රූපයෙහි කලකිරීම පිණිස නො ඇල් ම පිණිස නිරෝධය පිණිස පිළිපන්නේ වෙයි. සද ... ගද ... රස ... පහස් ... අතීත අනාගත දහම් අනිස ය. පවත්නා දහම් පිළිබඳ ව කවර කලා ද, මහණෙනි, මෙසේ දක්නා ශ්‍රැතවත් අරීසවු ඉකුත් දහම්හි නිරූපණය වෙයි. අනාගත දහම් නො පතයි. පවත්නා දහම්හි කලකිරීමට නො ඇල්මට නිරෝධයට පිළිපන්නේ වෙයි.

1. 1. 11.

1. 1. 11.

දුතිය බාහිරදුක්ඛසුත්තං

දුතිය බාහිරදුක්ඛ සූත්‍රය

11. සාවකීයං—

11. සැවැත්තුවර—

රූපා භික්ඛවෙ, දුක්ඛා අතීතානාගතා. කො පන වාදො පච්චුප්පන්නානං, එවං පස්සං භික්ඛවෙ, සුතවා අරියසාවකො අතීතෙසු රූපෙසු අනපෙබ්බො භොති අනාගතෙ රූපෙ නාහිනඤ්ඤි පච්චුප්පන්නානං රූපානං නිබ්බිදාය විරාගාය නිරොධාය පටිපන්නො භොති, සද්දා -පෙ- ගඤ්ඤා -පෙ- රසා -පෙ- ඵොට්ඨබ්බා -පෙ- ධම්මා දුක්ඛා අතීතානාගතා. කො පන වාදො පච්චුප්පන්නානං, එවං පස්සං භික්ඛවෙ, සුතවා අරියසාවකො අතීතෙසු ධම්මෙසු අනපෙබ්බො භොති, අනාගතෙ ධම්මෙ නාහිනඤ්ඤි, පච්චුප්පන්නානං ධම්මානං නිබ්බිදාය විරාගාය නිරොධාය පටිපන්නො භොතිති.

මහණෙනි, අතීතානාගත රූප දුක් ය. පවත්නා රූප පිළිබඳ ව කවර කලා ද, මහණෙනි, මෙසේ දක්නා බහුශ්‍රුත අරීසවු අතීත රූපයෙහි නිරූපණය වෙයි. නො පැමිණි රූප නො පතයි. පවත්නා රූපයෙහි කලකිරීම පිණිස නො ඇල්ම පිණිස නිරෝධය පිණිස පිළිපන්නේ වෙයි. සද ... ගද ... රස ... පහස් ඉකුත් නො පැමිණි දහම් දුක් ය. පවත්නා රූ පිළිබඳ ව කවර කලා යැ, මහණෙනි, මෙසේ දක්නා බහුශ්‍රුත අරීසවු ඉකුත් දහම්හි නිරූපණය වෙයි. නො පැමිණි දහම් නො පතයි. පවත්නා දහම්හි කලකිරීම පිණිස නො ඇල්ම පිණිස නිරෝධය පිණිස පිළිපන්නේ වේ.

1. 1. 12.

1. 1. 12.

දුතිය බාහිරානත්තසුත්තං

දුතිය බාහිරානත්ත සුත්‍රය

12. සාවකීයං—

12. සැවැත්නුවර—

රූපා භික්ඛවෙ, අනත්තා අතීතානාගතා, කො පන වාදො පච්චුප්පන්නානං, එවං පස්සං භික්ඛවෙ, සුතවා අරියසාවකො අතීතෙසු රූපෙසු අනපෙබ්බො භොති, අනාගතෙ රූපෙ නාහිනඤ්ඤි, පච්චුප්පන්නානං රූපානං නිබ්බිදාය විරාගාය නිරොධාය පටිපන්නො භොති. සද්දා -පෙ- ගක්ඛා -පෙ- රසා -පෙ- ඓඨාධිබ්බා -පෙ- ධම්මා අනත්තා අතීතානාගතා, කො පන වාදො පච්චුප්පන්නානං, එවං පස්සං භික්ඛවෙ, සුතවා අරියසාවකො අතීතෙසු ධම්මෙසු අනපෙබ්බො භොති, අනාගතෙ ධම්මෙ නාහිනඤ්ඤි, පච්චුප්පන්නානං ධම්මානං නිබ්බිදාය විරාගාය නිරොධාය පටිපන්නො භොතීති.

මහණෙනි, අතීතානාගත රූප අනත් ය. පවත්නා රූපයෙහි කවර කථා ද, මහණෙනි, මෙසේ දක්නා බහුශ්‍රුත අරීසවු ඉකුත් රූපයෙහි නිරපේක්ෂ වෙයි. නො පැමිණි රූප නො පතයි. පවත්නා රූපයෙහි කලකිරීම පිණිස නො ඇල්ම පිණිස නිරෝධය පිණිස පිළිපන්නේ වේ. සද ... ගද ... රස ... පහස් ... අතීත අනාගත දහම් අනත් ය. පවත්නා දහම් පිළිබඳ ව කවර කථාවෙක් ද, මහණෙනි, මෙසේ දක්නා ශ්‍රැතවත් අරීසවු ඉකුත් දහම්හි නිරපේක්ෂ වෙයි. නො පැමිණි දහම් නො පතයි. පවත්නා දහම්හි කලකිරීම පිණිස නො ඇල්ම පිණිස නිරෝධය පිණිස පිළිපන්නේ වේ.

අනිච්චවග්ගො පඨමො.

පළමුවැනි අනිච්චවග්ගී යි.

තස්සුද්දානං:

එහි උද්දානය:

අනිච්චං දුක්ඛං අනත්තා ව තයො අප්ඤ්ඤානිබ්බා

යදනිච්චෙන තයො චුත්තා තෙ තෙ අප්ඤ්ඤානිබ්බා.

අනිච්ච යැ දුක්ඛ යැ අනත්ත යැ යි සුත්‍රයෝ තුන් දෙනෙකි. ඔහු අප්ඤ්ඤානිබ්බා-වශයෙන් සිටිත්. ‘යදනිච්ච’ ශබ්දයෙන් වෙන් කොට කියූ සුත්‍රයෝ ද තුන්දෙනෙකි. ඔහු ද අප්ඤ්ඤානිබ්බා-වශයෙන් සිටිති (අප්ඤ්ඤානිබ්බා-භේදයෙන් දොළොස් දෙනෙකි.)